

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2015/1018

2015 m. birželio 29 d.

kuriuo nustatomas civilinės aviacijos įvykių, apie kuriuos privaloma pranešti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 376/2014, klasifikacinis sąrašas

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007 ⁽¹⁾, ypač į jo 4 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamente (ES) Nr. 376/2014 reikalaujama, kad organizacijų, valstybių narių ir Sąjungos lygmenimis būtų įdiegtos pranešimų apie įvykius sistemos, kad visa svarbi informacija apie civilinės aviacijos saugą būtų pranešama, renkama, saugoma, apsaugoma, platinama ir analizuojama, taip pat ja būtų keičiamasi ir imamasi tolesnių su ja susijusių veiksmų. Be to, siekiant užtikrinti galimybę nuolat gauti su sauga susijusią informaciją, jame nustatomos taisyklės, kuriomis aviacijos saugos didinimo tikslais būtų ribojamas surinktos informacijos naudojimas ir užtikrinama tinkama pranešėjo bei pranešime apie įvykį minimų asmenų apsauga. Reglamentas (ES) Nr. 376/2014 taikomas visiems tame reglamente apibrėžtiems ir į jo taikymo sritį patenkančioms orlaiviams, įskaitant žmonių pilotuojamus orlaivius ir nuotoliniu būdu pilotuojamus orlaivius sistemas;
- (2) pagal Reglamento (ES) Nr. 376/2014 4 straipsnio 5 dalies pirmą pastraipą Komisijos prašoma priimti įvykių klasifikacinį sąrašą, kuriuo remiantis pagal tame reglamente nustatytas privalomas pranešimų teikimo sistemas būtų pranešama apie įvykius, patenkančius į to reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas kategorijas. Pagal Reglamento (ES) Nr. 376/2014 4 straipsnio 5 dalies antrą pastraipą į antrą klasifikacinį sąrašą turėtų būti įtraukti įvykiai, taikomi orlaiviams, kurie nėra sudėtingi varikliu varomi orlaiviai. Atsižvelgiant į to aviacijos sektoriaus ypatumus, antrasis sąrašas atitinkamai atvejais turėtų būti patikslintas;
- (3) Reglamente (ES) Nr. 376/2014 numatytus praneštinus įvykius suskirsčius į kategorijas siekiama sudaryti sąlygas kiekvienam tame reglamente nurodytam asmeniui nustatyti įvykius, apie kuriuos jis turi pranešti. Atsižvelgiant į tai, įvykių sąrašas turėtų būti suskirstytas pagal kategorijas, kuriomis pagal Reglamentą (ES) Nr. 376/2014, atsižvelgdamas į savo padėtį, turėtų remtis pranešėjas;
- (4) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 216/2008 ⁽²⁾ 65 straipsniu įsteigto komiteto nuomonę,

⁽¹⁾ O L L 122, 2014 4 24, p. 18.

⁽²⁾ 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 216/2008 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantį Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB (O L L 79, 2008 3 19, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Išsami įvykių klasifikacija, kuria turi būti remiamasi, kai naudojantis privalomomis pranešimų teikimo sistemomis pagal Reglamento (ES) Nr. 376/2014 4 straipsnio 1 dalį teikiami pranešimai apie įvykius, pateikiama šio reglamento I–V prieduose.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2015 m. lapkričio 15 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2015 m. birželio 29 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

I PRIEDAS

SU ORLAIVIO NAUDOJIMU SUSIJĘ ĮVYKIAI

Pastaba. Siekiant palengvinti pranešimų apie įvykius teikimą, šiame priede atitinkami įvykiai siejami su veiklos, kurią vykdant – kaip rodo patirtis – jie paprastai užfiksuojami, kategorijomis. Tačiau iš tokio išdėstymo nereikia suprasti, kad apie įvykius, nustatomus vykdant ne tos kategorijos, su kuria jie siejami šiame sąraše, veiklą, neturi būti pranešama.

1. ORLAIVIŲ NAUDOJIMAS SKRYDŽIAMS

1.1. Pasirengimas skrydžiui

- 1) Neteisingų duomenų naudojimas arba klaidinga įvestis į navigacijos ar charakteristikų skaičiavimo įrangą, dėl kurios kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 2) Pavojingų krovinių vežimas arba bandymas juos vežti nesilaikant taikytinų teisės aktų, įskaitant neteisengą pavojingų krovinių ženklimą, pakavimą ir tvarkymą.

1.2. Orlaivio parengimas

- 1) Netinkamos rūšies arba užteršti degalai.
- 2) Neatlikta, neteisengai ar netinkamai atlikta ledo šalinimo ir (arba) priešledžio procedūra.

1.3. Kilimas ir tūpimas

- 1) Išriedėjimas iš riedėjimo ar kilimo ir tūpimo tako.
- 2) Faktinis ar galimas įriedėjimas į riedėjimo ar kilimo ir tūpimo taką.
- 3) Įriedėjimas į priartėjimo tūpti ir kilimo zoną (FATO).
- 4) Visi nutraukti kilimai.
- 5) Negalėjimas pasiekti reikalaujamų ar numatytų charakteristikų kylant, pakartotinai artėjant tūpti arba tūpiant.
- 6) Faktinis kilimas, artėjimas tūpti ar tūpimas arba bandymas kilti, artėti tūpti ar tūpti su neteisengai nustatyta konfigūracija.
- 7) Uodegos, mentės ir (arba) sparno galo ar gondolos smūgis kylant ar tūpiant.
- 8) Artėjimo tūpti tęsimas nesilaikant oro vežėjo nustatytų artėjimo tūpti kriterijų.
- 9) Artėjimo tūpti pagal prietaisus tęsimas nesilaikant paskelbtų minimumų be tinkamos vizualiosios atskaitos.
- 10) Atsargumo arba priverstinis tūpimas.
- 11) Trumpas ir ilgas tūpimai.
- 12) Kietas nusileidimas.

1.4. Bet kuris skrydžio etapas

- 1) Kontrolės praradimas.
- 2) Orlaivio kritinė būklė, kurioje viršijamas normalus polinkis (tangažas), posvyrio kampas arba naudojamas esamoms sąlygoms netinkamas oro greitis.
- 3) Lygio kritimas.
- 4) Skrydžio apribojimų apsaugos sistemos, įskaitant smukos įspėjimo, vairalazdės kratiklio, vairalazdės stumtuvo ir automatines apsaugos sistemas, suveikimas.
- 5) Netyčinis nukrypimas nuo numatyto ar paskirto maršruto du kartus viršijant būtinąsias navigacijos charakteristikas arba 10 jūrmylių – pranešama apie nukrypimą nuo mažesnės iš šių verčių.
- 6) Orlaivio naudojimo vadove nustatyto apribojimo viršijimas.

- 7) Skrydžio vykdymas neteisingai nustatčius aukščiamatį.
- 8) Su reaktyvinio variklio išmetamųjų dujų srautu arba rotoriaus ir oro sraigto keliamu oro srautu susiję įvykiai, dėl kurių kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 9) Automatizacijos režimo ar bet kokios informacijos, kuri iš pilotų kabinos teikiama skrydžio įgulai, klaidingas interpretavimas, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.

1.5. Kitų rūšių įvykiai

- 1) Netyčinis krovinio ar kitos išorėje transportuotos įrangos paleidimas.
- 2) Situacijos suvokimo praradimas (įskaitant aplinkos, režimo ir sistemos suvokimo, taip pat orientacijos erdvėje ir laike praradimą).
- 3) Bet koks įvykis, per kurį žmonės savo veiksmais tiesiogiai prisidėjo arba galėjo prisidėti prie avarijos ar pavojingo incidento.

2. TECHNINIAI ĮVYKIAI

2.1. Orlaivio konstrukcija ir sistemos

- 1) Bet kurios orlaivio konstrukcijos dalies netekimas skrendant.
- 2) Sistemos gedimas.
- 3) Sistemos dubliavimo nutrūkimas.
- 4) Bet kokio skysčio nuotėkis, dėl kurio kilo gaisro ar galimo orlaivio konstrukcijos, sistemų ar įrangos užteršimo pavojus arba kilo ar galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 5) Degalų sistemos sutrikimai ar defektai, kurie turėjo įtakos degalų tiekimui ir (arba) paskirstymui.
- 6) Indikatorių sistemos netinkamas veikimas ar defektas, dėl kurio įgulai rodomi neteisingi rodmenys.
- 7) Nenormalus orlaivio vairų veikimas, kaip antai asimetriški arba įstrigę ir (arba) užsikirtę vairai (pvz., keliamosios jėgos įranga (užsparniai ir (arba) priešsparniai), priekinio pasipriešinimo įranga (spoileriai), erdvinės padėties valdymo įranga (eleronai, aukščio vairai, krypties vairas).

2.2. Varymo sistemos (įskaitant variklius, oro sraigto ir rotorinių sistemų) ir pagalbinės jėgainės (APU)

- 1) Bet kurios oro sraigto, rotoriaus ar jėgainės dalies ar valdymo įrangos gedimas ar didelis veikimo sutrikimas.
- 2) Keliamojo ir (arba) uodegos rotoriaus arba transmisijos ir (arba) lygiaverčių sistemų pažeidimas ar gedimas.
- 3) Bet kurio variklio arba APU (jei naudojama, pvz., padidinto nuotolio skrydžiams dviem varikliais (ETOPS) ar pagal būtiniausios įrangos sąrašą (MEL)) sustojimas dėl liepsnos atotrūkio ar išsijungimas skrydžio metu.
- 4) Variklio eksploatacinių apribojimų viršijimas, įskaitant bet kurio didelio apsisukimų dažnio komponento (pvz., APU, variklio užvedimo ore įrenginio, oro cirkuliacijos įrenginio, oro turbino variklio, oro sraigto ar rotoriaus) viršgreitį arba negalėjimą valdyti greičio.
- 5) Bet kurios variklio, jėgainės, APU ar transmisijos dalies gedimas ar veikimo sutrikimas, lemiantis vieną ar kelis iš šių įvykių:
 - a) tampa nevaldoma traukos reverso sistema;
 - b) negalima valdyti galios, traukos arba sūkių;
 - c) nesulaikomi komponentai (nuolaužos).

3. RYŠYS SU ORO NAVIGACIJOS PASLAUGŲ (ANS) IR ORO EISMO VALDYMO (ATM) TARNYBOMIS

- 1) Skrydžių valdymo (ATC) tarnybos leidimas atlikti veiksmus nesaugiomis sąlygomis.
- 2) Užsitęsęs ryšio su oro eismo paslaugų (ATS) arba ATM tarnybomis nutrūkimas.
- 3) Prieštaringi skirtingų ATS tarnybų nurodymai, dėl kurių gali būti prarastas orlaivių skirstymas.

- 4) Klaidingas pranešimo radijo ryšiu interpretavimas, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 5) Tyčinis nukrypimas nuo ATC tarnybos nurodymų, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.

4. AVARINĖ PADĖTIS IR KITOS KRITINĖS SITUACIJOS

- 1) Bet koks įvykis, dėl kurio skelbiama avarinė padėtis (siunčiamas signalas MAYDAY arba PAN).
- 2) Bet koks degimas, lydymasis, dūmai, garai, kibirkščiavimas, perkaitimas, ugnis ar sprogimas.
- 3) Užterštas oras pilotų kabinoje arba keleivių salone, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 4) Likviduojant avarinę padėtį, skrydžio ar keleivių salono įgulos nesugebėjimas taikyti tinkamos neįprastiems atvejams skirtos ar avarinės procedūros.
- 5) Bet kokios avarinės įrangos ar neįprastiems atvejams skirtos procedūros naudojimas, nuo kurio priklauso skrydžio arba tūpimo charakteristikos.
- 6) Bet kokios avarinės ar gelbėjimo sistemos arba įrangos gedimas, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 7) Nevaldomas slėgis keleivių salone.
- 8) Kritiškai mažas degalų kiekis arba atvykus į paskirties vietą degalų kiekis yra mažesnis už reikalaujamą galutinių degalų atsargų kiekį.
- 9) Bet koks įgulos deguonies sistemos panaudojimo (kai ją panaudoja įgula) atvejis.
- 10) Bet kurio skrydžio ar keleivių salono įgulos nario nepajėgumas veikti, dėl kurio nebeužtikrinamas mažiausias sertifikuotos įgulos narių skaičius.
- 11) Įgulos nuovargis, nuo kurio priklauso arba gali priklausyti jos gebėjimas saugiai vykdyti pareigas skrydžio metu.

5. IŠORĖS APLINKA IR METEOROLOGIJA

- 1) Susidūrimas su kitu orlaiviu, paviršiumi ar kliūtimi ⁽¹⁾ arba pavojingas priartėjimas prie jų ant žemės arba ore.
- 2) Susidūrimų ore vengimo sistemos sprendžiamasis patarimas (ACAS RA).
- 3) Susidūrimų žemėje sistemos, kaip antai GPWS (Žemės artėjimo išspėjimo sistemos) ir (arba) TAWS (Išspėjimo apie vietovės reljefą sistemos) tikrojo išspėjimo suveikimas.
- 4) Susidūrimas su laukiniu gyvūnu, įskaitant paukštį.
- 5) Pašalinių objektų sukelti pažeidimai ir (arba) nuolaužos (FOD).
- 6) Netikėtai prastos kilimo ir tūpimo tako paviršiaus sąlygos.
- 7) Patirta valkčio turbulencija.
- 8) Orlaivio naudojimo sutrikdymas šaunamaisiais ginklais, pirotechnika, aitvarais, lazerinio apšvietimo įranga, didelio stiprio šviesomis, lazeriais, nuotoliniu būdu pilotuojamomis orlaivių sistemomis, orlaivių modeliais ar panašiomis priemonėmis.
- 9) Žaibo smūgis, dėl kurio buvo sugadintas orlaivis arba neveikia ar veikia netinkamai kuri nors jo sistema.
- 10) Kruša, dėl kurios buvo sugadintas orlaivis arba neveikia ar veikia netinkamai kuri nors jo sistema.
- 11) Patirta smarki turbulencija arba bet kokios aplinkybės, dėl kurių buvo sužaloti orlaivyje esantys asmenys arba prireikė orlaivio turbulencinio patikrinimo.
- 12) Patekimas į didelį vėjo gūšį arba audrą, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.

⁽¹⁾ Kliūtims priskiriamos transporto priemonės.

13) Apledėjimas, dėl kurio iškilo valdymo sunkumų, buvo sugadintas orlaivis arba nebeveikia ar veikia netinkamai kuri nors jo sistema.

14) Patekimas į ugnikalnio pelenų debesį.

6. SAUGUMAS

1) Grasinimas susprogdinti arba užgrobimas.

2) Sunkumai tramdant apsvaigusius, smurtaujančius ar nepaklusnius keleivius.

3) Keleivių be bilieto aptikimas.

II PRIEDAS

SU ORLAIVIO TECHNINĖMIS SĄLYGOMIS, TECHNINE PRIEŽIŪRA IR TAISYMU SUSIJĘ ĮVYKIAI

1. GAMYBA

Gamybinės organizacijos išleistų produktų, dalių ar prietaisų nuokrypiai nuo taikytinų konstrukcinių duomenų, kai dėl tų nuokrypių gali susidaryti pavojinga būklė, kuri nustatoma su tipo sertifikato arba projekto patvirtinimo turėtoju.

2. PROJEKTAS

Bet koks produkto, dalies ar prietaiso gedimas, veikimo sutrikimas, defektas arba kitas su produktu, dalimi ar prietaisu susijęs įvykis, dėl kurio susidarė arba gali susidaryti pavojinga būklė.

Pastaba. Šis sąrašas skirtas įvykiams, susijusiems su produktu, dalimi ar prietaisu, kuriems taikomas tipo pažymėjimas, riboto galiojimo tipo pažymėjimas, papildomas tipo pažymėjimas, Europos techninio standarto specifikacija, esminio remonto projekto patvirtinimas arba bet koks kitas atitinkamas patvirtinimas, laikomas išduotu pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 748/2012 ⁽¹⁾.

3. TECHNINĖ PRIEŽIŪRA IR NEPERTRAUKIAMOJO TINKAMUMO SKRAIDYTI UŽTIKRINIMAS

- 1) Atliekant orlaivio ar komponento techninę priežiūrą nustatytas didelis konstrukcijos pažeidimas (pvz., įskilimas, liekamoji deformacija, išsiluoksniajimas, atsilijavimas, apdegimas, nusidėvėjimas ar korozija).
- 2) Didelis skysčių (pvz., hidraulinių skysčių, degalų, alyvos, dujų ar kitų skysčių) nuotėkis ar užteršimas.
- 3) Bet kurios variklio ar jėgainės ir (arba) transmisijos dalies gedimas ar veikimo sutrikimas, lemiantis vieną ar kelis iš šių įvykių:
 - a) komponentų (nuolaužų) nesulaikymą;
 - b) variklio montavimo konstrukcijos gedimą.
- 4) Oro sraigto pažeidimas, gedimas ar defektas, dėl kurio skrendant galėtų atitrūkti oro sraigtas ar bet kuri svarbi jo dalis ir (arba) sutrikti oro sraigto valdymas.
- 5) Pagrindinės rotoriaus pavarų dėžės ir (arba) tvirtinimo įrangos pažeidimas, gedimas ar defektas, dėl kurio skrendant galėtų atitrūkti rotoriaus junginys ir (arba) sutrikti rotoriaus valdymas.
- 6) Reikšmingas saugai svarbios sistemos ar įrangos, įskaitant avarinę sistemą ar įrangą, veikimo sutrikimas atliekant techninės būklės bandymą arba negalėjimas šių sistemų paleisti po techninės priežiūros.
- 7) Netinkamas orlaivio komponentų surinkimas ar sumontavimas, aptiktas atliekant patikrą ar bandymo procedūrą kitu tikslu.
- 8) Neteisingas didelio defekto įvertinimas arba didelė neatitiktis būtinausios įrangos sąrašui (MEL) ir techninio žurnalo procedūroms.
- 9) Didelis elektros laidų jungimo sistemos (EWIS) pažeidimas.
- 10) Bet koks svarbios kontroliuojamo ilgaamžiškumo dalies defektas, dėl kurio ją reikia pašalinti nesibaigus jos eksploatavimo laikui.
- 11) Nežinomos, įtartinos kilmės produktų, komponentų ar medžiagų arba eksploatuoti netinkamų svarbių komponentų naudojimas.
- 12) Klaidinantys, neteisingi ar nepakankami taikytini techninės priežiūros duomenys ar procedūros, įskaitant kalbos vartojimo klausimą, kurios galėtų lemti dideles techninės priežiūros klaidas.
- 13) Neteisinga orlaivio techninės priežiūros apribojimų ar planinės techninės priežiūros kontrolė ar taikymas.
- 14) Atlikus techninę priežiūrą išleistas eksploatuoti orlaivis, turintis neatitikimų, dėl kurių kyla pavojus skrydžio saugai.

⁽¹⁾ 2012 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 748/2012, kuriuo nustatomos orlaivio tinkamumo skraidyti sertifikavimo, orlaivio ir susijusių gaminių, dalių bei prietaisų aplinkosauginio sertifikavimo, taip pat projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimo įgyvendinimo taisyklės (OL L 224, 2012 8 21, p. 1).

- 15) Per techninę priežiūrą dėl neteisingai atliktų techninės priežiūros darbų arba naudotos ne tos ar eksploatuoti netinkamos antžeminės priežiūros įrangos, orlaiviui padaryta didelė žala, dėl kurios reikalingi papildomi techninės priežiūros veiksmai.
 - 16) Nustatyti degimo, lydymosi, dūmų, kibirkščiavimo, perkaitimo ar ugnies atvejai.
 - 17) Bet koks įvykis, per kurį žmonės savo veiksmais, įskaitant dėl personalo nuovargio, tiesiogiai prisidėjo arba galėjo prisidėti prie avarijos ar pavojingo incidento.
 - 18) Reikšmingas veikimo sutrikimas, patikimumo problema ar pasikartojanti įrašymo kokybės problema, turinti įtakos skrydžio savirašio sistemai (pvz., skrydžio duomenų savirašio sistemai, duomenų linijos savirašio sistemai ar kabinos pokalbių savirašio sistemai) arba informacijos, reikalingos skrydžio savirašio sistemos veikimo tinkamumui užtikrinti, trūkumas.
-

III PRIEDAS

SU ORO NAVIGACIJOS PASLAUGOMIS IR ĮRANGA SUSIJĘ ĮVYKIAI

Pastaba. Siekiant palengvinti pranešimų apie įvykius teikimą, šiame priede atitinkami įvykiai siejami su veiklos, kurią vykdančias – kaip rodo patirtis – jie paprastai užfiksuojami, kategorijomis. Tačiau iš tokio išdėstymo nereikia suprasti, kad apie įvykius, nustatomus vykdančias ne tos kategorijos, su kuria jie siejami šiame sąraše, veiklą, neturi būti pranešama.

1. SU ORLAIVIU SUSIJĘ ĮVYKIAI

- 1) Orlaivio susidūrimas su kitu orlaiviu, paviršiumi ar kliūtimi ⁽¹⁾ arba pavojingas priartėjimas prie jų ant žemės arba ore, įskaitant valdomąjį skrydį, kai vos pavyksta išvengti orlaivio atsitrenkimo į paviršių.
- 2) Skirstymo minimumo pažeidimas ⁽²⁾.
- 3) Nepakankamas skirstymas ⁽³⁾.
- 4) Susidūrimų ore vengimo sistemos sprendžiamieji patarimai (ACAS RAs).
- 5) Susidūrimas su laukiniu gyvūnu, įskaitant paukštį.
- 6) Išriedėjimas iš riedėjimo ar kilimo ir tūpimo tako.
- 7) Faktinis ar galimas įriedėjimas į riedėjimo ar kilimo ir tūpimo taką.
- 8) Įriedėjimas į priartėjimo tūpti ir kilimo zoną (FATO).
- 9) Orlaivis nesilaiko skrydžių valdymo tarnybos leidimo.
- 10) Orlaivis nesilaiko taikytinų oro eismo valdymo (ATM) taisyklių:
 - a) orlaivis nesilaiko taikytinų paskelbtų ATM procedūrų;
 - b) oro erdvės pažeidimas, įskaitant įskridimą į oro erdvę be leidimo;
 - c) orlaivio įvykdytas pagal taikytinas taisykles privalomų reikalavimų dėl įrangos, susijusios su ATM, gabenimo ir naudojimo pažeidimas.
- 11) Su šaukinio supainiojimu susiję įvykiai.

2. PASLAUGŲ ARBA FUNKCIJŲ SUPRASTĖJIMAS ARBA VISIŠKAS NUTRAUKIMAS

- 1) Negalėjimas teikti ATM paslaugų arba atlikti ATM funkcijų:
 - a) negalėjimas teikti oro eismo paslaugų arba atlikti su jomis susijusių funkcijų;
 - b) negalėjimas teikti oro erdvės valdymo paslaugų arba atlikti oro erdvės valdymo funkcijų;
 - c) negalėjimas teikti oro eismo srautų valdymo ir pajėgumų paslaugų arba atlikti oro eismo srautų valdymo ir pajėgumų funkcijų.
- 2) Naudojantis pagalbinėmis paslaugomis ⁽⁴⁾ negauta informacijos arba gauta iš esmės neteisinga, iškraipyta, netinkama ar klaidinanti informacija, be kita ko, susijusi su prastomis kilimo ir tūpimo tako paviršiaus sąlygomis.
- 3) Ryšio paslaugų sutrikimas.
- 4) Apžvalgos paslaugų sutrikimas.

⁽¹⁾ Kliūtims priskiriamos transporto priemonės.

⁽²⁾ Tai reiškia situaciją, kai tarp orlaivių arba orlaivio ir oro erdvės, kuriai taikomas skirstymo minimumo reikalavimas, neišlaikomas nustatytas skirstymo minimumas.

⁽³⁾ Jei nenustatytas skirstymo minimumas, tai situacija, kai laikoma, kad orlaiviai praskrido per arti vienas kito, kad pilotai galėtų užtikrinti saugų skirstymą.

⁽⁴⁾ Pavyzdžiui: oro eismo paslaugomis (ATS), aerodromo rajono informacijos automatinio perdavimo paslaugomis (ATIS), meteorologijos paslaugomis, navigacijos duomenų bazėmis, žemėlapiams, grafikiams, oro navigacijos informacijos tarnybos (AIS) paslaugomis, vadovais.

- 5) Duomenų apdorojimo ir paskirstymo funkcijos ar paslaugų sutrikimas.
- 6) Navigacijos paslaugų sutrikimas.
- 7) ATM sistemos apsaugos sutrikimas, turėjęs arba galėjęs turėti tiesioginį neigiamą poveikį saugiam paslaugų teikimui.
- 8) Reikšminga ATS sektoriaus ir (arba) padėties perkrova, dėl kurios gali būti prasčiau teikiamos paslaugos.
- 9) Neteisingas svarbių pranešimų gavimas ar aiškinimas, įskaitant nepakankamą vartojamos kalbos supratimą, kai tai turėjo arba galėjo turėti tiesioginį neigiamą poveikį saugiam paslaugų teikimui.
- 10) Užsitęsęs ryšio su orlaiviu ar kita ATS tarnyba nutrūkimas.

3. KITI ĮVYKIAI

- 1) Avarinės padėties paskelbimas (šaukinys MAYDAY arba PAN).
 - 2) Teikiant oro navigacijos paslaugas patiriami dideli išorės trukdžiai (pvz., transliacijas FM dažnių juosta perduodančios radijo stotys, trukdančios naudotis tūpimo pagal prietaisus sistema, VOR (visakrypčiu VHF radijo švyturiu) ir palaikyti ryšį).
 - 3) Orlaivio, ATS tarnybos ar radijo ryšio sutrikdymas, be kita ko, šaunamaisiais ginklais, pirotechnika, aitvarais, lazerinio apšvietimo įranga, didelio stiprio šviesomis, lazeriais, nuotoliniu būdu pilotuojamomis orlaivių sistemomis, orlaivių modeliais ar panašiomis priemonėmis.
 - 4) Degalų nupylimas.
 - 5) Grasinimas susprogdinti arba užgrobimas.
 - 6) Nuovargis, turintis įtakos ar galintis turėti įtakos gebėjimui saugiai atlikti oro navigacijos ar su oro eismu susijusias užduotis.
 - 7) Bet koks įvykis, per kurį žmonės savo veiksmais tiesiogiai prisidėjo arba galėjo prisidėti prie avarijos ar pavojingo incidento.
-

IV PRIEDAS

SU AERODROMAIS IR ANTŽEMINĖMIS PASLAUGOMIS SUSIJĘ ĮVYKIAI

1. AERODROMO SAUGOS VALDYMAS

Pastaba. Siekiant palengvinti pranešimų apie įvykius teikimą, šiame skirsnyje atitinkami įvykiai siejami su veiklos, kurią vykdančiais – kaip rodo patirtis – jie paprastai užfiksuojami, kategorijomis. Tačiau iš tokio išdėstymo nereikia suprasti, kad apie įvykius, nustatomus vykdančiais ne tos kategorijos, su kuria jie siejami šiame sąraše, veiklą, neturi būti pranešama.

1.1. Su orlaiviais ir kliūtimis susiję įvykiai

- 1) Vieno orlaivio susidūrimas su kitu orlaiviu, paviršiumi ar kliūtimi ⁽¹⁾ arba pavojingas priartėjimas prie jų ant žemės arba ore.
- 2) Susidūrimas su laukiniu gyvūnu, įskaitant paukštį.
- 3) Išriedėjimas iš riedėjimo ar kilimo ir tūpimo tako.
- 4) Faktinis ar galimas įriedėjimas į riedėjimo ar kilimo ir tūpimo taką.
- 5) Įriedėjimas į priartėjimo tūpti ir kilimo zoną (FATO) arba išriedėjimas iš jos.
- 6) Orlaivio arba transporto priemonės naudojimas aerodromo judėjimo zonoje nesilaikant leidimo, nurodymo ar apribojimo (pvz., naudojamas neteisingas kilimo ir tūpimo ar riedėjimo takas arba riboto naudojimo aerodromo dalis).
- 7) Pašalinis objektas aerodromo judėjimo zonoje, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 8) Aerodrome arba netoli jo esančios kliūtys, nepaskelbtos AIP (oro navigacijos informaciniame rinkinyje) arba NOTAM (pranešime lakūnams) ir (arba) tinkamai nepažymėtos ar neapšviestos.
- 9) Transporto priemonės, įrangos ar asmens sudaryta kliūtis atlikti stūmimo atgal, riedėjimo atbulomis ar riedėjimo veiksmus.
- 10) Perone be priežiūros palikti keleiviai ar pašalinis asmuo.
- 11) Reaktyvinio variklio išmetamųjų dujų srauto, rotoriaus nulenктоjo srauto ar oro sraigto srauto poveikis.
- 12) Avarinės padėties paskelbimas (šaukinys MAYDAY arba PAN).

1.2. Paslaugų arba funkcijų suprastėjimas arba visiškas nutraukimas

- 1) Ryšio nutrūkimas arba sutrikimas tarp:
 - a) aerodromo, transporto priemonę naudojančių ar kitų antžeminės tarnybos darbuotojų ir oro eismo paslaugų ar perono valdymo paslaugų tarnybos;
 - b) perono valdymo paslaugų tarnybos ir orlaivį ar transporto priemonę naudojančių asmenų arba oro eismo paslaugų tarnybos.
- 2) Didelis aerodromo įrangos ar sistemos gedimas, veikimo sutrikimas ar defektas, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui ar jame esantiems asmenims.
- 3) Dideli trūkumai, susiję su aerodromo apšvietimu, ženkliniu ar ženklais.
- 4) Aerodromo pranešimų apie avarinę padėtį sistemos gedimas.
- 5) Taikytinų reikalavimų neatitinkantis gelbėjimo ir priešgaisrinės tarnybų pasiekiamumas.

⁽¹⁾ Kliūtims priskiriamos transporto priemonės.

1.3. Kiti įvykiai

- 1) Aerodromo infrastruktūroje, įrenginiuose ir netoli aerodromo pastebėta ugnis, dūmai ar sprogimai, dėl kurių kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 2) Su aerodromo saugumu susiję įvykiai (pvz., neteisėtas patekimas į aerodromą, sabotžas, grasinimas susprogdinti).
- 3) Nepranešimas apie reikšmingą aerodromo naudojimo sąlygų pasikeitimą, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 4) Neatlikta, neteisėgai ar netinkamai atlikta ledo šalinimo ir (arba) priešledžio procedūra.
- 5) Didelis nuotėkis pilant degalus.
- 6) Užterštų ar netinkamos rūšies degalų arba kitų svarbių skysčių (įskaitant deguonį, azotą, alyvą ir geriamąjį vandenį) pripylimas.
- 7) Negebėjimas suvaldyti situacijos esant prastoms kilimo ir tūpimo tako paviršiaus sąlygoms.
- 8) Bet koks įvykis, per kurį žmonės savo veiksmais tiesiogiai prisidėjo arba galėjo prisidėti prie avarijos ar pavojingo incidento.

2. ORLAIVIUI TEIKIAMOS ANTŽEMINĖS PASLAUGOS

Pastaba. Siekiant palengvinti pranešimų apie įvykius teikimą, šiame skirsnyje atitinkami įvykiai siejami su veiklos, kurią vykdančiais – kaip rodo patirtis – jie paprastai užfiksuojami, kategorijomis. Tačiau iš tokio išdėstymo nereikia suprasti, kad apie įvykius, nustatomus vykdančiais ne tos kategorijos, su kuria jie siejami šiame sąraše, veiklą, neturi būti pranešama.

2.1. Su orlaiviais ir aerodromu susiję įvykiai

- 1) Vieno orlaivio susidūrimas su kitu orlaiviu, paviršiumi ar kliūtimi ⁽¹⁾ arba pavojingas priartėjimas prie jų ant žemės arba ore.
- 2) Įriedėjimas į kilimo ir tūpimo arba riedėjimo taką.
- 3) Išriedėjimas iš kilimo ir tūpimo arba riedėjimo tako.
- 4) Pavojingas orlaivio konstrukcijos, sistemų ir įrangos užteršimas, atsiradęs dėl bagažo, pašto ar krovinių vežimo.
- 5) Transporto priemonės, įrangos ar asmens sukeltas stūmimo atgal, riedėjimo atbulomis ar riedėjimo trukdymas.
- 6) Pašalinis objektas aerodromo judėjimo zonoje, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 7) Perone be priežiūros palikti keleiviai ar pašalinis asmuo.
- 8) Aerodromo infrastruktūroje, įrenginiuose ir netoli aerodromo pastebėta ugnis, dūmai ar sprogimai, dėl kurių kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 9) Su aerodromo saugumu susiję įvykiai (pvz., neteisėtas patekimas į aerodromą, sabotžas, grasinimas susprogdinti).

2.2. Paslaugų arba funkcijų suprastėjimas arba visiškas nutraukimas

- 1) Ryšio su orlaiviu, transporto priemone, oro eismo paslaugų tarnyba arba perono valdymo paslaugų tarnyba nutrūkimas arba sutrikimas.
- 2) Didelis aerodromo įrangos ar sistemos gedimas, veikimo sutrikimas ar defektas, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui ar jame esantiems asmenims.
- 3) Dideli trūkumai, susiję su aerodromo apšvietimu, ženkliniu ar ženklais.

⁽¹⁾ Kliūtims priskiriamos transporto priemonės.

2.3. Su orlaiviui teikiamomis antžeminėmis paslaugomis susiję specifiniai įvykiai

- 1) Neteisinga keleivių priežiūra ar susodinimas, bagažo, pašto ar krovinių tvarkymas ar krovimas, kuris galėtų turėti didelės įtakos orlaivio masei ir (arba) centruotei (įskaitant dideles krovinio važtaraštyje pateiktą apskaičiavimų klaidas).
- 2) Laipinimo įrangos patraukimas, dėl kurio kilo pavojus orlaivyje esantiems asmenims.
- 3) Netinkamas bagažo, pašto ar krovinių sukrovimas ar įtvirtinimas, kuris galėtų kelti pavojų orlaiviui, jo įrangai ar jame esantiems asmenims arba trukdyti atlikti avarinę evakuaciją.
- 4) Pavojingų krovinių vežimas, bandymas juos vežti ar tvarkyti, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus naudojamam orlaivio saugai arba susidarė pavojinga būklė (pvz., ICAO techninėse instrukcijose ⁽¹⁾ apibrėžtas incidentas arba avarija vežant pavojinguosius krovinius).
- 5) Neatitiktis, aptikta nustatant bagažo priklausomybę keleiviams.
- 6) Orlaiviui teikiamų antžeminių paslaugų ir aptarnavimo procedūrų, visų pirma, ledo šalinimo, degalų pripylimo ar krovimo procedūrų, įskaitant neteisingą įrangos išdėstymą ar pašalinimą, reikalavimų nesilaikymas.
- 7) Didelis nuotėkis pilant degalus.
- 8) Netinkamo degalų kiekio įpylimas, galintis turėti didelės įtakos orlaivio patvarumui, charakteristikoms, centruotei ar konstrukcijos atsparumui.
- 9) Užterštų ar netinkamos rūšies degalų arba kitų svarbių skysčių (įskaitant deguonį, azotą, alyvą ir geriamąjį vandenį) pripylimas.
- 10) Antžeminės įrangos, naudojamos antžeminėms paslaugoms teikti (pvz., vilkties ar antžeminės jėgainės (GPU)), gedimas, veikimo sutrikimas ar defektas, dėl kurio buvo ar galėjo būti padaryta žala orlaiviui.
- 11) Neatlikta, neteisingai ar netinkamai atlikta ledo šalinimo ir (arba) priešledžio procedūra.
- 12) Naudojant antžeminių paslaugų įrangą ar transporto priemones padaryta žala orlaiviui, įskaitant žalą, apie kurią anksčiau nebuvo pranešta.
- 13) Bet koks įvykis, per kurį žmonės savo veiksmis tiesiogiai prisidėjo arba galėjo prisidėti prie avarijos ar pavojingo incidento.

⁽¹⁾ Saugaus pavojingųjų krovinių vežimo oru techninės instrukcijos (ICAO dok. Nr. 9284).

V PRIEDAS

SU KITAIŠ ORLAIVIAIS, KURIE NĖRA SUDĖTINGI VARIKLIU VAROMI ORLAIVIAI IR KURIEMS PRISKIRIAMĖ SKLANDYTUVAI IR UŽ ORĄ LENGVESNI SKRAIDOMIEJI APARATAI, SUSIJĘ ĮVYKIAI

Šiame priede:

- a) orlaivis, kuris nėra sudėtingas varikliu varomas orlaivis – bet kuris kitas nei Reglamento (EB) Nr. 216/2008 3 straipsnio j punkte apibrėžtas orlaivis;
- b) sklandytuvas – sklandytuvas, kaip apibrėžta Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 923/2012 ⁽¹⁾ 2 straipsnio 117 dalyje;
- c) už orą lengvesni skraidomieji aparatai – už orą lengvesni skraidomieji aparatai, apibrėžti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/43/EB ⁽²⁾ priedo skirsnio „Šiame sąrašė vartojamų terminų apibrėžtys“ ML10 punkte.

1. ORLAIVIAI, KURIE NĖRA SUDĖTINGI VARIKLIU VAROMI ORLAIVIAI IR KURIEMS NEPRISKIRIAMĖ SKLANDYTUVAI IR UŽ ORĄ LENGVESNI SKRAIDOMIEJI APARATAI

Pastaba. Siekiant palengvinti pranešimų apie įvykius teikimą, šiame skirsnyje atitinkami įvykiai siejami su veiklos, kurią vykđant – kaip rodo patirtis – jie paprastai užfiksuojami, kategorijomis. Tačiau iš tokio išdėstymo nereikia suprasti, kad apie įvykius, nustatomus vykđant ne tos kategorijos, su kuria jie siejami šiame sąrašė, veiklą, neturi būti pranešama.

1.1. Orlaivių naudojimas skrydžiams

- 1) Netyčinis kontrolės praradimas.
- 2) Nutūpimas už numatytos tūpimo aikštės ribų.
- 3) Negalėjimas pasiekti reikalaujamų orlaivio charakteristikų, kurias normaliomis sąlygomis tikimasi pasiekti kylant, aukštėjant arba tūpant, arba nesėkmingas bandymas jas pasiekti.
- 4) Įriedėjimas į kilimo ir tūpimo taką.
- 5) Išriedėjimas iš kilimo ir tūpimo tako.
- 6) Bet koks skrydis, vykdytas su netinkamu skraidyti arba nebaigtu rengti skrydžiui orlaiviu, per kurį kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviu, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 7) Pagal skrydžio pagal prietaisus taisyklės (SPT) nesertifikuotu orlaiviu arba kvalifikacijos vykdyti SPT skrydį neturinčio piloto meteorologinėmis sąlygomis pagal prietaisus (IMC) vykdytas neplanuotas skrydis, per kurį kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviu, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 8) Netyčinis krovinio paleidimas ⁽³⁾.

1.2. Techniniai įvykiai

- 1) Nenormalūs stiprūs virpesiai (pvz., eleronų ar aukščio vairo flateris (virpėjimas) arba oro sraigto virpesiai).
- 2) Netinkamas orlaivio vairų veikimas arba išsijungimas.
- 3) Orlaivio konstrukcijos gedimas ar reikšmingas jos būklės pablogėjimas.
- 4) Bet kurios orlaivio konstrukcijos ar įrangos dalies netekimas skrendant.

⁽¹⁾ 2012 m. rugėėjo 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012, kuriuo nustatomos bendrosios skrydžių taisyklės ir veiklos nuostatos dėl oro navigacijos paslaugų ir procedūrų ir iš dalies keičiami Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1035/2011 ir reglamentai (EB) Nr. 1265/2007, (EB) Nr. 1794/2006, (EB) Nr. 730/2006, (EB) Nr. 1033/2006 ir (ES) Nr. 255/2010 (OL L 281, 2012 10 13, p. 1).

⁽²⁾ 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/43/EB dėl su gynyba susijusių produktų siuntimo Bendrijoje sąlygų supaprastinimo (OL L 146, 2009 6 10, p. 1).

⁽³⁾ Šis punktas taikomas tik orlaivio naudojimui komerciniais tikslais, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 216/2008 3 straipsnio i punkte.

- 5) Variklio, rotoriaus, oro sraigto, degalų sistemos ar kitos svarbios sistemos gedimas.
- 6) Bet kokio skysčio nuotėkis, dėl kurio kilo gaisro ar galimo pavojingo orlaivio konstrukcijos, sistemų ar įrangos užteršimo pavojus arba rizika orlaivyje esantiems asmenims.

1.3. Ryšys su oro navigacijos paslaugų ir oro eismo valdymo tarnybomis

- 1) Ryšys su oro navigacijos paslaugų tarnybomis (pvz., suteiktos ne tos paslaugos, prieštaraujantys pranešimai arba leidimo pažeidimas), dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 2) Oro erdvės pažeidimas.

1.4. Avarinė padėtis ir kitos kritinės situacijos

- 1) Bet koks įvykis, dėl kurio išsiūstas avarinės padėties šaukinys.
- 2) Ugnis, sproginimas, dūmai, toksiškos dujos ar toksiški garai orlaivyje.
- 3) Pilotų nepajėgumas veikti, dėl kurio jis nebegalėjo vykdyti jokių pareigų.

1.5. Išorės aplinka ir meteorologija

- 1) Susidūrimas ant žemės arba ore su kitu orlaiviu, paviršiumi ar kliūtimi ⁽¹⁾.
- 2) Pavojingas priartėjimas ant žemės arba ore prie kito orlaivio, paviršiaus ar kliūties ⁽¹⁾, dėl kurio, siekiant išvengti susidūrimo, reikėjo atlikti avarinį išvengiamąjį manevrą.
- 3) Susidūrimas su laukiniu gyvūnu, įskaitant paukštį, dėl kurio apgadintas orlaivis arba nebeveikia ar veikia netinkamai bet kuri esminė jo funkcija.
- 4) Orlaivio naudojimo sutrikdymas šaunamaisiais ginklais, pirotechnika, aitvarais, lazerinio apšvietimo įranga, didelio stiprio šviesomis, lazeriais, nuotoliniu būdu pilotuojamomis orlaivių sistemomis, orlaivių modeliais ar panašiomis priemonėmis.
- 5) Žaibo smūgis, dėl kurio orlaivis vykdo netinkamai arba nebevykdo savo funkcijų.
- 6) Patirta smarki turbulencija, dėl kurios sužaloti orlaivyje esantys asmenys arba po skrydžio reikia atlikti turbulencijos žalos orlaiviui patikrinimą.
- 7) Apledėjimas, įskaitant karbiuratoriaus apledėjimą, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus orlaiviui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.

2. SKLANDYTUVAI

Pastaba. Siekiant palengvinti pranešimų apie įvykius teikimą, šiame skirsnyje atitinkami įvykiai siejami su veiklos, kurią vykdančiais – kaip rodo patirtis – jie paprastai užfiksuojami, kategorijomis. Tačiau iš tokio išdėstymo nereikia suprasti, kad apie įvykius, nustatomus vykdančiais ne tos kategorijos, su kuria jie siejami šiame sąraše, veiklą, neturi būti pranešama.

2.1. Sklandytuvų naudojimas skrydžiams

- 1) Netyčinis kontrolės praradimas.
- 2) Įvykis, kai sklandytuvo pilotas negalėjo paleisti gervės arba vilkimo lyno, todėl tai atliko naudodamas avarinę procedūrą.
- 3) Bet koks gervės arba vilkimo lyno paleidimas, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus sklandytuvui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 4) Variklinio sklandytuvo atveju – variklio gedimas kylant.
- 5) Bet koks skrydis, vykdytas su netinkamu skraidyti sklandytuvu, arba kurį vykdančiais nebaigtu rengti skrydžiui sklandytuvu kilo arba galėjo kilti pavojus sklandytuvui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.

⁽¹⁾ Kliūtims priskiriamos transporto priemonės.

2.2. Techniniai įvykiai

- 1) Nenormalūs stiprūs virpesiai (pvz., elerono ar aukščio vairo flateris (virpėjimas) arba oro sraigto virpesiai).
- 2) Netinkamas orlaivio vairų veikimas arba išsijungimas.
- 3) Sklandytuvo konstrukcijos gedimas ar reikšmingas jos būklės pablogėjimas.
- 4) Bet kurios sklandytuvo konstrukcijos ar įrangos dalies netekimas skrendant.

2.3. Ryšys su oro navigacijos paslaugų ir oro eismo valdymo tarnybomis

- 1) Ryšys su oro navigacijos paslaugų tarnybomis (pvz., suteiktos ne tos paslaugos, prieštaraujantys pranešimai arba leidimo pažeidimas), dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus sklandytuvui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 2) Oro erdvės pažeidimas.

2.4. Avarinė padėtis ir kitos kritinės situacijos

- 1) Bet koks įvykis, dėl kurio išsiūstas avarinės padėties šaukinys.
- 2) Bet kokia situacija, kai nebebuvo galima nutūpti saugioje tūpimo aikštėje.
- 3) Ugnis, sprogimas, dūmai arba toksiškos dujos ar garai sklandytuve.
- 4) Pilotų nepajėgumas veikti, dėl kurio jis nebegalėjo vykdyti jokių pareigų.

2.5. Išorės aplinka ir meteorologija

- 1) Susidūrimas ant žemės arba ore su orlaiviu, paviršiumi ar kliūtimi ⁽¹⁾.
- 2) Pavojingas priartėjimas ant žemės arba ore prie orlaivio, paviršiaus ar kliūties ⁽¹⁾, dėl kurio, siekiant išvengti susidūrimo, reikėjo atlikti avarinį išvengiamąjį manevrą.
- 3) Sklandytuvo naudojimo sutrikdymas šaunamaisiais ginklais, pirotechnika, aitvarais, lazerinio apšvietimo įranga, didelio stiprio šviesomis, lazeriais, nuotoliniu būdu pilotuojamomis orlaivių sistemomis, orlaivių modeliais ar panašiomis priemonėmis.
- 4) Žaibo smūgis, dėl kurio sugadintas sklandytuvas.

3. UŽ ORĄ LENGVESNI SKRAIDOMIEJI APARATAI (BALIONAI IR DIRIŽABLIAI)

Pastaba. Siekiant palengvinti pranešimų apie įvykius teikimą, šiame skirsnyje atitinkami įvykiai siejami su veiklos, kurią vykdančiam – kaip rodo patirtis – jie paprastai užfiksuojami, kategorijomis. Tačiau iš tokio išdėstymo nereikia suprasti, kad apie įvykius, nustatomus vykdančiam ne tos kategorijos, su kuria jie siejami šiame sąraše, veiklą, neturi būti pranešama.

3.1. Už orą lengvesnių skraidomųjų aparatų naudojimas skrydžiams

- 1) Bet koks skrydis, vykdytas su netinkamu skraidyti už orą lengvesniu skraidomuoju aparatu, arba kurį vykdančiam nebaigtu rengti skrydžiui už orą lengvesniu skraidomuoju aparatu kilo arba galėjo kilti pavojus aparatui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 2) Netikėtas ilgalaikis degiklio užgesimas.

3.2. Techniniai įvykiai

- 1) Vienos iš šių dalių ar valdymo įtaisų pažeidimas: nardinamojo vamzdelio degalų cilindre, kupolo lynų tempimo skriemulio, kontrolinio ar pakabos lino pažeidimas, degiklio vožtuvo ar degalų cilindro vožtuvo nesandarumas, karabino, degalų tiekimo linijos, kėlimo dujų vožtuvo, apvalkalo ar vidinės oro kameros, ventiliatoriaus, slėgio mažinimo vožtuvo (dujų baliono) ar gervės (pririšamųjų dujų balionų) pažeidimas.
- 2) Didelis kėlimo dujų nuotėkis (pvz., dėl akytumo, neįstatytų kėlimo dujų vožtuvų).

⁽¹⁾ Kliūtims priskiriamos transporto priemonės.

3.3. Ryšys su oro navigacijos paslaugų ir oro eismo valdymo tarnybomis

- 1) Ryšys su oro navigacijos paslaugų tarnybomis (pvz., suteiktos ne tos paslaugos, prieštaraujantys pranešimai arba leidimo pažeidimas), dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus už orą lengvesniam skraidomajam aparatui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 2) Oro erdvės pažeidimas.

3.4. Avarinė padėtis ir kitos kritinės situacijos

- 1) Bet koks įvykis, dėl kurio išsiūstas avarinės padėties šaukinys.
- 2) Gaisras, sproginimas, dūmai ar toksiški garai už orą lengvesniame skraidomajame aparate (neskaitant normalaus degiklio veikimo).
- 3) Už orą lengvesniame skraidomajame aparate esantys asmenys iškrito iš krepšio ar gondolos.
- 4) Pilotų nepajėgumas veikti, dėl kurio jis nebegalėjo vykdyti jokių pareigų.
- 5) Netyčinis antžeminės komandos nario pakėlimas ar tempimas, dėl kurio asmuo mirė arba buvo sužalotas.

3.5. Išorės aplinka ir meteorologija

- 1) Susidūrimas su orlaiviu, paviršiumi ar kliūtimi ⁽¹⁾ arba pavojingas priartėjimas prie jų ant žemės arba ore, dėl kurio kilo arba galėjo kilti pavojus už orą lengvesniam skraidomajam aparatui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.
- 2) Už orą lengvesnio skraidomojo aparato naudojimo sutrikdymas šaunamaisiais ginklais, pirotechnika, aitvarais, lazerinio apšvietimo įranga, didelio stiprio šviesomis, lazeriais, nuotoliniu būdu pilotuojamomis orlaivių sistemomis, orlaivių modeliais ar panašiomis priemonėmis.
- 3) Netikėtai susidariusios nepalankios oro sąlygos, dėl kurių kilo arba galėjo kilti pavojus už orą lengvesniam skraidomajam aparatui, jame esantiems asmenims ar bet kuriam kitam asmeniui.

⁽¹⁾ Kliūtims priskiriamos transporto priemonės.